

UBit-möte 2020-01-30

Plats: VGR Konferens, lokal Bohus

Närvarande:

- Eric Åkerlund, VGR
- Tore Jonsson, VGR, på eftermiddagen
- Johannes Adolfsson, Boråsregionen
- Pelle Persson, GR
- Lars Carlén, Fyrbodal
- Claes Bergqvist, Hela Sverige Ska Leva
- Monica Ek Remmerth, Länsstyrelsen
- Burim Berisha, Coompanion

Agenda:

09:30 - 10:00	Bordet runt.
10:00 - 11:00	Stadsnätbolaget, Joakim Ramtzén.
11:00 - 12:00	Efteranslutningar och utökningar. Ny rapport på gång från Bredbandsforum.
12:00 - 13:00	Lunch
13:00 - 14:00	Hur förbereder vi oss för det nya bredbandsstödet?
14:00 - 15:00	Risk- och sårbarhetsanalyser för fiberföreningar
15:00 - 16:00	Fortsatt arbete med workshops för fiberföreningar

Anteckningar:

- Bordet runt, urval:
 - Paraplyföreningen i Svenljunga tar eventuellt en ny inriktning. Arbete pågår.
 - Trollhättans kommun har tagit fram GIS-materiel om efteranslutningar. Mer om ämnet i en senare punkt.
 - Bredbandslyftet i Lysekil är på sluttampen. I Bollebygd har det precis börjat.
 - Coompanion har nu mer konsultuppdrag än rådgivningsverksamhet. En utveckling som kan påverka UBit.
 - Det har kommit in stödansökningar till landsbygdsprogrammet som täcker ca 20 av de 70 Mkr som finns kvar.
 - Vi har informerat om att det finns pengar kvar att söka i landsbygdsprogrammet. Informationen har nått ut bra enligt vad vi kan avgöra.
 - Vi får vara uppmärksamma på att uppgifterna i Bredbandskartan inte alltid stämmer.
 - Byanätsforum ordnar webinarier om olika frågor löpande. Pelle ska vara med i ett om SLA.
 - Digitaliseringsrådet anordnar ett seminarium om cyber security den 27/4 tillsammans med Teknikföretagen och Säpo. Det är stort intresse, så det blir flera tillfällen.
- Besök av Joakim Ramtzén från Openinfra. Hans presentation läggs upp på webben.
 - Bolaget startade 2009 och har tidigare hetat Stadsnätbolaget och Öppna stadsnät. Nu är alla verksamheter samlade under samlingsbegreppet Openinfra för att bli tydligare och inte riskera att bli förväxlad med andra bolag och verksamheter i branschen. Man har 60 anställda som alla sitter i Stockholm.
 - De är Sveriges tredje största fiberägare, har ca 100.000 villainstallationer totalt. De finns i 50 kommuner och är stora framförallt i Mälardalen. Nu har bolaget även börjat bygga i Tyskland för att införa den svenska modellen där. Man når dem på www.openinfra.com.
 - Man bygger cirka 3 000 000 meter per år, motsvarande ca 10 - 15 000 hushåll. Mera tycker man inte att man orkar med om man fortfarande ska kunna upprätthålla en bra kvalitet på det man bygger. Man jobbar inte överhuvudtaget med trådlösa nät, man anser inte att de är framtidssäkra. Nätet driftas av Transtema Fiberdata.

- Man är noga med att inte lova mer än man kan hålla och gör rejäla genomgångar av alla projekt innan byggstart. Man informerar noga alla kunder vad som ingår innan installation görs. Man går också fram med markavtal samtidigt som anslutningsavtal så att inte strul med markavtalen blir problem sent i projekten.
- Det är en helt öppen infrastruktur. 2014 blev man egen kommunikationsoperatör. Alla de stora tjänsteleverantörerna är med som tjänsteleverantörer på plattformen, Telia sedan helt nyligen.
- Startkostnader för en kund är normalt sett cirka 5900 kr sedan kostar månadsavgiften 499 kr under 24 månader. På så sätt så får man ner den första anslutningsavgiften och därmed en hög anslutningsgrad. Detta gäller kampanjpris i tätort. Priserna är högre på landsbygden, t ex 19 900 eller 24 900 kr.
- Det finns marknad kvar att bygga. OpenInfra har identifierat 100 000 hushåll som kan byggas, varav många kan byggas kommersiellt utan stöd.
- OpenInfra kan bygga för att sedan bli kommunikationsoperatör. Ibland går man in i befintliga nät som extern kommunikationsoperatör. Till exempel har man tecknat avtal med Uddevalla Energi om att bli en ny kommunikationsoperatör där.
- I ett flertal projekt runt om i landet tar man över stödmedel från Telia.
- OpenInfra bygger mest på landsbygden och vill träffa kommuner i länet för att diskutera vad man kan hjälpa till med. Man kan också tänka sig att köpa fiberföreningars nät där föreningarna vill sälja.
- Kommande rapport om efteranslutningar
 - Det har kommit ett utkast till rapport från Mattias Svanold på Bredbandsforum om hur efteranslutningar bör hanteras. Vi gick igenom innehållet i rapporten.
 - Vi tycker att hans tankar i rapporten är bra och där redovisas också bra slutsatser och förslag. PTS borde verkligen redovisa den information som kommer från bredbandskartläggningen på en annan detaljnivå. Man borde kunna göra analyser på ett helt annat sätt än man gör idag för att kunna förstå bättre hur marknaden fungerar.
 - Bland annat borde man särskilja enfamiljshus från flerfamiljshus, villor från lägenheter. Likaså borde man även börja redovisa fritidshus.
 - Man borde samla upp önskemål om efteranslutningar på nationell nivå istället för att vi själva i varje kommun och region ska göra det. Ju större aktör, desto svårare att få svar på begäran om efteranslutning.
 - Ett problem är att vissa aktörers affärsmodell inte tillåter anslutningar utöver deras standardmall. Motsvarande problem borde inte finnas hos mindre aktörer. Men hos många tar man för mycket betalt för ny- och efteranslutningar. Det bör rimligen vara lönsamt för en aktör att ansluta fler hushåll på sikt, därför borde de generellt vara positiva till efteranslutningar, även när det kostar dem en slant. Ett sätt att finansiera efteranslutningar utan att behöva ta ut så höga installationsavgifter skulle kunna vara att höja månadskostnaden under en period. Då kan man boka upp en upplupen intäkt även om inbetalningen sker på längre tid. Det är också bra att komma ihåg att de flesta efteranslutningar görs utan stöd. Många fiberföreningar har mycket pengar. De borde kunna användas för att ansluta fler.
 - Det är viktigt när man planerar för efteranslutningar att man tittar över dimensioneringen av stomnätet. Om man då kommer fram till att det behöver förstärkas för att klara de nya anslutningarna, så bör man ta med dessa förstärkningar i projektkostnaden och söka stöd även för det. Att göra så är helt OK enligt Monica.
 - Valfärdsbredband för kommunerna är viktigt och borde kunna gå via fibernätet. Men oftast så används mobilnäten istället för fibernäten för samhällstjänster. Någon måste börja sälja detta som en tjänst där inte kommunen behöver bry sig om hur det levereras, trådlöst eller via fiber.

- Kundnyttan är viktig att få fram. Dvs varför ska man dra in fiber istället för att använda 5G?
- Frågan kom upp om stöd till 5G och andra trådlösa tekniker. Eric visade en ppt från PTS som tydligt visar att 5G inte är en lösning för landsbygden, den ger bara en kapacitetsökning på 10 - 30 % jämfört med 4G. Den går att använda i argumentationen för dem som inte tycker att de behöver fiber. Presentationen läggs ut på UBits webbplats.
- Det borde gå att få mer uppdaterad information om nya anslutningar, kanske rent av i realtid, om Post- och Telestyrelsen har möjlighet att gå in i operatörernas system och tanka av hela tiden som öppen data.
- Eric sammanställer alla synpunkter och skickar dem tillbaka till Mattias Svanold på Bredbandsforum
- Frågan om nytt stöd
 - Eric har med hjälp av Per Karlsson tagit fram en ny GIS-modell som visar var behoven är störst. Lars har för Fyrbodalen tagit fram ett liknande material baserat på samma grunddata.
 - Enligt PTS förslag till regeringen kommer endast fyra regioner i Sverige att få stöd under 2020. De fyra där det är billigast att bygga ut kommer att få stödet. 2021 och 2022 kan det bli fler än fyra regioner. Förhoppningsvis vet vi 6/2 vilka regioner som får stödet.
 - Om vårt län får stöd rör det sig för 2020 bara om hälften av vad Länsstyrelsen har tillgängligt för första halvåret 2020 i landsbygdsprogrammet.
 - Kravet på tillgång till kanalisering i nätet är att det ska finnas en ledig kanalisering, 32/26 mm. Kanske borde vi därmed ändra kraven för det regionala stamnätstödet till samma. Idag kräver vi 3 lediga rör vilket verkar vara i överkant nu när många av stamsträckorna har byggts ut och man kan blåsa i kablar med ett stort antal fiber i kanaliseringen.
 - Stödet är för "homes passed"
 - Det får vara max 20 % fritidshus i ett stödområde. Finns det fler får de byggas utan stöd.
 - Man kan få stöd även för trådlösa nät. Men det måste vara en beprövad lösning som finns igång i marknadsmässig drift och klarar 1 Gbit/s. Något sådant nät finns inte, alltså går det inte att ge stöd till trådlösa tekniker idag. Kanske senare...
 - När PTS har valt ut vilka projekt som får stöd, delas stödet ut redan från början. Återkrav kan komma senare om man inte har uppfyllt det man lovat.
 - Regionerna ska göra egna prioriteringar. Några olika varianter presenterades. Vi skulle kunna prioritera att täppa till vita fläckar mellan redan utbyggda områden.
- Frågan om risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) för nätägare
 - Hur ska vi marknadsföra att fiberföreningarna ska jobba med RSA? Till exempel, uppfyller näten robust fiber? Om inte, borde man kunna söka stöd för att uppgradera nätet till den standarden.
 - Risker kan även vara administrativa, till exempel att eldsjälarna tappar sugen och inte vill vara med längre. Då riskerar man att tappa kompetens och kontinuitet.
 - Det är fler saker i en förvaltningsplan som har betydelse för risk- och sårbarhetsanalysen. Vilka kan det vara? Johannes har gjort en lista på vilka saker det kan vara. Se bilaga. Vi kan komplettera den.
- Frågan om workshoppar om förvaltningsplan för fiberföreningar
 - Byanätsforum jobbar med att lägga in checklisten för fiberföreningar i Hawkeyes verktyg Inside. Avtalet med Hawkeye har Hela Sverige Ska Leva. Det innebär att även om Byanätsforum inte kommer att finnas kvar efter halvårsskiftet i år, så kan arbetet med checklisten fortsätta.
 - Olika förslag diskuterades på hur vi i Västra Götaland skulle kunna fortsätta vårt arbete med workshoppar. Vi enades om följande förslag:

- UBit ordnar tre träffar delregionalt på samma ställen där vi tidigare har träffats för informationsmöte till fiberföreningarna, Uddevalla, Borås och Skövde.
- Presentera på dessa träffar det material som tagits fram av A-focus.
- UBit ställer upp med bemanning på träffarna. Där det är möjligt vore det bra om också de kommunala bredbandssamordnarna kunde vara med. Eric mailar till dem och ber dem att vara med.
- Till skillnad från tidigare workshopar görs inget enskilt arbete i fiberföreningarna på träffen. Det är bättre att fokusera på de gemensamma bitarna på träffen. Sedan kan varje förening göra enskilt arbete hemma. En annan fördel med detta är att det inte behöver ta tre timmar att gå igenom materialet. Då hinner vi med att ta upp även andra frågor.
- Samordna dessa träffar med möten om att det finns pengar kvar som Monica har planerat. Vi kan även ha med information om det nya stödet som bör vara klart till dess.
- Tid i slutet av mars eller början på april, kanske vecka 13 till 14.
- UBit och A-Focus får vara helpdesk och svara på frågor som kommer upp efter mötena.